

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Póia acést'a va esi de dóne ori pe lina, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tote dítele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu trilmniu 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilmniu 2 fi. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Strát'a Teloki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de lina, si 30 cr. tace timbrale.

Ce-e uritu!

Ce-e uritu in lumea mare,
Ca seraculu, celu-ce n'are
Neci avere de-o parala,
Nece cina de o séra,
Neci vestmentu sà-si invelésca
Golitiunea sa trupésca,
Si totu ambla dupa fala —
Opintindu-se s'apara
De bogatu milioneriu,
Si móre dupa-unu cruceriu

Ce-e uritu in asta lume,
Ca bogatulu ce dispune
Preste-averi nenumerate,
Campi, gradine si palate,
Bani in sume ne-audíte,
Curti maretie 'npodobite,
Éra candu seraculu plange,
De anim'a i se frange, —
Cà de fóme stà sà móra, —
Atunci celu bogatu se jóra:
Cà n'are neci o par'a,
Si nu-lu póte ajutá.

Ce-e uritu in lumea lata,
Ca pastoriulu ce n' aréta:
Neci unu semnu de pietate,
Nece sentiu de cumpetate,
Neci modestia, tredia,
Ci se 'ngámfa cu trufia;
Si scandalele cornute
Le patréza pe 'n trecute;
Turm'a, ce o pastoresce,
O totu tunde sí-o belesce,

Lasa lupii sà o smulga,
La straini o dà s'o mulga,
Numai scopulu sà-si ajunga.

Ce-e uritu in lume óre, —
Pe pamentu si pe sub sóre,
Ca despotulu ce-asupresce,
Pre popóra tiranesce,
Le sugruma, le strivesce,
Limb'a, averea, li-o rapesce,
Profanandu si cele sante, —
Si totu díce: cà-e parinte, —
Numai ca sà mai sustia
Blastemat'a de domnia.

Ce-e uritu in lumea mare,
Ca sí omulu, celu-ce are:
Facia síoda ca Morfeu,
Datina de fariseu;
Ca betranù-usioru la minte
Si sburdalnicu in cuvinte;
Ca linghèulu, care 'n facia
Cu iubire te resfacia
Si d'in dosu a-poi te frige, —
Ce-a scupitu i place-a linge, —
Ca totu omulu ce vorbesce,
Nu cumu anim'a-i síoptesce. —

Oh! mai tristu ca este nume
Este si altu ceva 'n lume!
Fiiulu care paresesce
Sinulu mamei, ce-lu nutresce,
Si pentr' unu lécu de domnia
Vinde patria, mosia,
Vinde limba, religiune,
Vinde sange si natiune,

Vinde soru, vinde fratine,
 Ba se vinde si pre sine
 Si facundu-se-apostata
 Cu tradare blastemata,
 Vinde mama, vinde tata;
 In sperarea de dobinda
 Gat'a-e ori si ce sa-si vinda;
 Pentru osulu celu de rosu
 Ar' tradá si pre Christosu,
 Si candu vorb'a e de „eu“
 Vinde si pre Domnedieu,
 Pentru cógi'a de malaiu
 Dà-si si loculu santu d'in raiu.

x—y.

Trilogu rapsodicu

— in mai multe capitluri, —

de J. Gaius.

Capitululu primu.

(Rostitu in ospetari'a B. . . . de Cotóra, Selebardi
 si Titirimitiri).

(Urmare.)

Selebardi: — Amice Cotóra! — tu mi-pari astadi pré extraordinariu; crede-me: — io am conosciutu in tine pe barbatulu rece — pre filosofulu —, care mai multu cugeta, de càtu vorbesce! (?) — aceste duóa concepte debue inse bine pricepute; — càci — nu totu-de-a-un'a se póte cineva — numi filosofu, — càndu adeca au face, au chiaru cugeta mai multu, — de càtu vorbesce; pentru-cà: domnulu Tus'a, la esemplu, reconosciutulu (?) filosofu — diplomatu — antemergutoriu — sierifu ungurescu — — nu e di dela Domnedieu, sà nu-si bata meliti'a in camera — precum si in cluburi — de ori-ce natura; si pentru aceea Tus'a remane totusi Tus'a, adeca: omu cu gura de auru, si cu limba de focu! Si nu e mirare; càci — ante de acést'a cu càti-va ani am conosciutu — pre la voi — pre la Banatu — si càti-va advocati romani: unulu se numea — déca mi-aducu bine a-mente — Ridiche, au Radu-amblatu, séu cum voi'a lui Dumnedieu se chiamá —, care — fore gajulire — vorbiá de rondu fórte multu — si totu-de-a-un'a cu sembure; inse — de càte ori lu-intrebá cine-va — cà: „Dumnule Radu-amblatu! — ce cugeti?“ — nemicu; — erá respunsulu. — De-a-ici apriatu se vede déra — cà: ómenii, carii vorbescu multu, cugeta au fórte pucinu — —, au chiaru nemicu; ergo: — nu sunt filosofi! Totu — pre a-colo — erá si unu altu advocatu mai teneru, cu numele de botezu — déca nu me insielu — Bradindealucusteu'n fronte, pre care voira — mai anu trecut — — protegiatii santului Spiridonu — sà-lu caputeze la ingagementulu propriu! (?)“ — Déra ce sà vedi?! — Pretensiunile protegiatiloru — a santului Spiridonu — erau facie de caputandulu atátu de neconveniabile — si nelimitate, — in càtu celu d'in urma resemná cu dorere la placerea, de a-si reservá si mai departe ingagementulu; — la resemnare am fostu si eu de facie; a vorbitu un'a óra si diumetate, si d'in tóta vorbirea

sa am priceputu alusiunea ce s'a facuta la impregiurarea: cà tristu lucru-e a fi romanu! Eu inse nu me potui retiené spre a nu-i observá — cà — si mai tristu lucru e a orbecá in intunerecu! — D'in cele premise déra, ce debue, fratiloru, sà credemu despre maccim'a: „Philosophus tacet?“ —

Titirimitiri: — Aceea, cà tu esei unu poltronu si diumetate. — Ecce motivele: Tu te ai esprimatu dilele trecute, chiaru la més'a ast'a, unde acum siedemu, — cà natiunea romana a pierdutu in repasirea — retragerea fostului redactore a diuariului de pia memoria, in Domnulu defuncta „Albin'a“, unu Nebucadnezar, care cercá odinióra sà dirue stelpii Babilonului; precum si aceea cà repasirea sa e omenu reu: e column'a, de care se va infrange in viitoriu staruintiele tendentióse a natiunei nóstre Déra ce dieu?! — Tu singuru ai fostu acél'a, seumpulu meu, frate de cruce, Selebardi, care te ai laudatu de curendu, cà ai scuiptatu pe J. Gaius, in facie, de 30. adeca: treidieci de ori pe strata in publicu, pentru benemeritat'a satirisare facuta in dragalasi'a — interesant'a — impartial'a si sbiciuitóri'a de pecate „Gur'a satului“; precum si aceea, cà déca jupanulu J. Gaius va cercá in viitoriu, a te dá pe manele „judelui de pace“ (békebiró; institutiune nóua — si unguresca!?) domnului mustetiosu „Gur'a satului“, — i-vei face capulu „bobala“! —

Cotóra: En lasati, fratiloru, vorbele desferte! — — càci in fine 'mi vine a crede. — cà siag'a — se va converti in adevérata drama!? — Cele puse astadi pe tapetu, le vomu continuá cu ocasiunea prossima — chiaru in acestu locu — si la acést'a mésa; acum inse sà lovimu pocalele — — si dupa o golire — pone in fundu — vi-voiu comunicá unu ce, care vi-va stórcé — intre impregiurările actuali — lacrimi de sange d'in ochi; — Sà bemu! (fia care golesce pocalulu pone in fundu; Cotóra inse scóte d'in pusiunariulu surtacului seu unu papiru, si incepe a ceti!) Sà fimu cu auscultare fratiloru! — „*Necrologu*. Se aduce spre trista consciintia, precum-cà de pia memoria, stralucit'a — activ'a si pré luminat'a reuniune de cantu „Hillari'a“ d'in Orbi'a-mare — care fú in anulu 1876. la prim'a Octombrie st. n. nascuta — ca pr'in minune —, in anulu 1877. la 15. Fauru botezata in Butea-cu-pesce, si in urma la prim'a Martie st. n. a. c. unsa cu miru in Orbi'a-mare, — a reposatu, dupa unu morbu indelungatu — plinu de contagiu — de unu anu si cinci luni, in Domnulu — la 15. Martie st. n. a. c.

Dreptu-aceea cu umilitia se róga parintii feritei in Domnulu defuncte: — Pravu si soci'a sa Pulvere, locuitori in Orbi'a-mare, — mai departe sociulu defunctei. Vai-si-amaru. — precum asemenea iubitiu loru fii: Coropartia, Dundala, Divina, Fusecle si Turila, — asemenea consangeniului reposatei: Gai-natiu, Poplonu, Micula, Bucatila, Gaina-mare si Smentana, — de toti amicii, binevoitorii, partinitorii si ajutorii — —, precum in fine de toti acei onorati domni si frati , carii adica au avutu fericirea de a conosce mai de-aprópe pe fericit'a defuncta: ca gratosu sà binevoésca a asistá la immormentarea reposatei, care se va tiené, dupa ritulu grecescu — ortodocsu, la 18. Aprilie st. n. a. c. in Orbi'a-mare.

Remasițiile terestre a fii-iertatei se voru transpune spre eterna odihna totu-atunci, sér'a la 9. óre, in cimeteriulu Bucianianu in Orb'ia-mare."

Fia-i deci tierin'a usióra — si memori'a in veci pomenita!? — (La Cotóra se vedu duóa lacrimi — picurandu pe facie in diosu; colegii sei facu asemenea; Cotóra intrerumpendu tacerea dice) — Precum vedeti déra, fratiloru, iubít'a si „deliciae nostrae“ Hillari'a a incetatu, de a mai fi (Selebardi bétu: — Plangu si me tanguescu, candu gandescu la mórte cânta Titirimitiri!) Fratiloru! in fine debue sà credu, cà intru adeveru sunteti beti! — (Sà audímu! — de o-data) — Reportulu, ce s'a facutu in diuariulu „Famili'a“ despre reuniunea nóstra „Hillari'a“, fórté ne-a compromisu; si acést'a d'in motivulu, pentru cà in reportulu cestionatu se vorbesce despre activitatea si bunastarea „Hillariei“, ce adeca nu erá — — (Titirimitiri face interpelatiunea: cà — tu ai facutu reportulu si asiè déra — la ce ai mintitu in reportu!? ai facutu fiasco frate!) — Te inceli amice! — pentru-cà nu io lu-am facutu, cu tóte cà sum secretariulu reuniunei „Hillari'a“, — ci l'a facutu unu amicu alu meu — — pentru optu sugari fine Considerandu inse impregiurarea, cà tempulu este fórté inaintatu — sunt duóa óre preste médiánopte — (se aude o vóce in ospetaria: Domniloru! — Dvóstra sunteti beti — — carati-ve de a-ici!) — precum si aceea, cà eu am resemnatu, de siepte díle, la placerea de a vi mai fi in viitoriu colega —, si de a mai luá parte activa — la sgomotele lumii acesteia fore de lege si desierte; si acést'a d'in motivulu, pentru-cà: — de siepte díle sum novitiu; vinu déra inca odata, a ve salutá cordialmente — si a ve rogá: sà bine voiti a nu uitá in viitoriu pe acel'a, care erá totu-de-a-un'a paratu, a golí in sanetatea vóstra — pocalulu — pone in fundu!

Selebardi: Anim'a-mi sangeréza ochii mi-se invertescu in capu gur'a mi-denéga siervitiulu sprimarei vedu numai naluce oh! ce convulsiune de sange in capatina si óre — tóte aceste pentru ce? — — — De siguru pentru aceea, pentru-cà iubescu intunereculu — — si chiaru in intunerecu vede omulu visiuni Sà mergemu fratiloru!? — — —

Titirimitiri: Sà mergemu!? — Cu vinulu, ce au remasu inse pe mésa nebeutu, ce vomu face!? — Oh! ce idea! — Cilindru am; e destulu de lungu si mare; — si me juru cà cilindru mi-va face astadi unu bunu siervitiu! (golesce vinulu totu — in cilindru; Cotóra se saruta cu Selebardi).

Cu totii: — Mane érasí a-ici ne vomu intelni fratiloru!? —

(Capítulu urmatoriu — la tempulu seu.)

Bolundàici.

Óndrasíu, bagu-sem'a sub impresiunea meetinguriloru unguresci, s'a spalatu, peptenatu, s'a imbracatu bine, si-a trasu cismele cele unguresci cu pinteni in petióre, si-a pusu pelari'a cea cu péna de vulturu pe capu, s'a inarmatu d'in crescotu pone 'n talpi, a beutu unu paharu de rachia, s'a suitu pe calu si a plecatu la — *venatu*.

Acum'a-lu potu asepta ngarii cu proclamatiunea de resbelu in contra Rusiei, cà li va aduce póte vr'una puin de iepure mortu, ca sà-li manganá cu elu.

Pe campulu de resbelu se intempla minuni. Turcii batu pe muscani. Hotiomanu-pas'ia asiè-e de curagiosu, in càtu a parasitu Plevn'a, unde — dupa foile unguresci si jidovesci — imblatira in muscani pone facu pléva d'in ei, si s'a furisiatu cu armata cu totu in muntii Balcani, pe semne, unde acei munti fura parasiti de muscani.

Pr'ntre seculi

Pr'ntre seculi de dorere
M'am truditu si m'am sfortiatu,
A cioplí la versu(ri)rele
Si-a le dá la publicatu.

Multe foi, multe novele,
Càroru versuri li-am tramisu,
Coregundu mai totu d'in ele,
Cu greu mare le-au admisu.

Multe inse cu trufia
Lucrulu meu mi l'au respinsu,
Si-mi d'iceau cu fudulia:
Cà eu nu-su poetu destinsu.

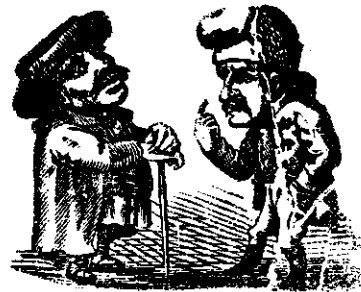
Dér' cu tóte-aceste eu
Neci de càtu n'am desperatu,
Ci-am totu scrisu, am scrisu mereu,
In metodulu apucatu.

Acum candu „Cocosiulu rosiiu“
'Mi dà locu in cadrulu seu,
Sà vina sà-mi spuna mosiiu,
Neci lui nu-i credu, cà scriu reu.

Nu! ci si de-acum voiu scrie,
Cà-ci poetu sum si-am sà fiu,
Si spre semnu, in pelaria
Portu cununa de sacfu.

Dra(ga)culetii.

TAND'A SI MAND'A.

T. No mîi sfatosule! sà scii cà mi-ai mintitu un'a cu Cogalnicénnulu teu! 'mi diceai cà pentru aceea a venit la Beciu, pentru-cà vrè sà impreune Ardélulu cu Romani'a, si éca aflai d'in fonte mai siguru, dela baciú Pist'a, pricin'a cea adeverata a venirei sele: cà adeca a cercatu sà capete nesce bani inprumutu pentru portarea resbelulu.

M. No cã a sî nimeritu-o! nu cum-va s'a rogatu sî de ministrulu ungurescu de penzeria d'in Pute-a-pesce, sã-lu imprumutu cu vr'o detoria?

FRÈNC'A sî FLÈNC'A.

T. Scii sora cã noi amu fostu cu minte, cã-ci nu ne-amu mai luat dupa nebuni'a ceea, de a portã haine lungi, ce se tiraescu pe diosu, de duoi coti, cã acum'a era ar' trebui sã ni le taiamu!

Fl. Cum asiè?

T. D'a-poi n'ai auditu cã a venitu moda nõua dela Parisu, sã se pörte de acumu haine cãtu se pöte de scurte?

Fl. No! cã atunci sî noi trebuie sã ni le mai retediamu o tirucutia, deca vremu sã amblamu dupa moda.

Explicarea cuventului meeting.

Multi d'entre lectorii nostri pöte cã nu sciu, ce insemnãza vorb'a aceea „meeting“; sãu deca sî sciu, pöte cã nu sciu diferinti'a între meetingulu aghlesescu sî ungurescu. Pentru aceea noi ne tienemu de detorintia a explicã sî a lamurì acest'a chestia.

Deci cu permisiunea on. publicu ne vomu apucã de explicatu.

Meeting pe limb'a anglesesca atãt'a vre sã dica, cãtu o adunare mare de cãte-va mii — ba sî milioane — de omeni eruditi sî preceptoru la mersulu lucrurilor politice, cari in casuri esttraordinari dau dreptiune guvernului, sî-lu spriginescu cu sfatulu in actiunile sele cele dubiose, ori ilu trentescu.

Pe limb'a unguresca inse, cu totulu altu ceva insemnãza. Sî a-nume indica o turma de capre, cari sbëra: me . . . e . . . e . . . ; in frunte cu unu tiapu, care are unu clopotielu de grumãdã, sî care la tôte sberaturile face cu clopotielulu: ting, ting, ting.

Sî astu-feliu, d'in consonanti'a acestoru sberaturi cu suneulu clopotielulu de pe tiapu, s'a datu sî turmei de capre numirea de — meeting.

De-asî fi Tiaru.

De-asî fi eu unu Tiaru,
M'asî suí 'ntr'unu caru,
Sî-asî aduce-unu daru
Némului magiaru.
Sciti? . . . unu paru.

. *tu.*

Desmintire.

Minciuna flëura dela corespondentii unguresci sî jidovesci, cã muscanii omöra sî stirpescu pruncii nostrii. Aceea-e numai scornitura reutatioasa sî cu totulu ne adeverata; d'in contra avemu nadesde, cã deca voru remanè multu tempu pr'ntre noi, o sã ni se sporësca pruncii

*Cadinele sî haremitiele turcesci
d'in Bulgari'a.*

Intrebãri sî responsuri.

Intr. Pentru ce vreu domnii de unguuru sã sustiena pe turci in Europ'a?

Resp. Pentru-cã domniloru de unguuru li place tutunulu (tabaculu) turcescu.

Intr. Pentru ce a dusu muscanulu mai adeunadi clopote in Bulgari'a?

Resp. Ca sã le truga candu 'sî ingröpa catanenele.

Intr. Candu va merge armat'a ausaaca in Posni'a?

Resp. La lun'a lui Siuhanu.

Telegrame de totu próspete.

(Servitiului privilegiatu alu lui „Gur'a Satului“.)

Constantinopolu, in 12. Aug. 1877. Sultanulu Aid-dülu-aminu de bucuri'a mare, cã turcii lui batu pe muscani, stã sã — nebunësca.

Belgradu, in 12. Aug. (dupa cina). Serbii se misica, tôte stradele vosgaescu de ömeni, se dà cu socotëla, cã in curendu dupa-ce s'oru saturã de preambulare, se voru duce cu totii la culcare.

Petrupole, in 11. Aug. Gard'a imperiala a plecatu spre Bulgari'a, ca sã aduca pe Tiarulu a-casa.

Pute-a-pesce, in 12. Aug. (la prandiu) Tus'a, d'in cauza cã a mancatu prè multu papricasiu, bolesce de dorere de föle.

Colect'a,

diurnalului „Gur'a Satului“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruso-romano-turcu.

(Urmare d'in numerulu trecut.)

transpunere d'in numerulu precedente amesuratu socotei: sum'a de 43 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 479 chilo scame sî 29 rifi pandia.

18. *Mihailu Veliciu*, candidatu de advocatu in Aradu 5 fl.
19. *Ioanu Moldovanu*, assesoru referinte consistorialu in Aradu 1 fl.
20. *Vincentiu Mangr'a*, profesoru de teologia sî redactoru in Aradu 1 fl.
21. *Nicolau Marcu*, telegrafistu in Aradu 1 fl.
22. Dn'a veduva *Pirosic'a Jivanu*, in Aradu 1 fl.
23. *Elia Dogariu*, invetiatoriu in Aradu 1 fl.
24. *Todoru Stanu*, economu in San-Nicolau-micu 2 fl. 50 cr.

Cu totulu pone acum'a: 55 fl. 50 cr. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 479 chilo scame sî 29 rifi pandia.

NB. Banii de hartia publicati pone la numerulu precedente inclusive, in suma de 43. fl. v. a. s'au espedatu cu post'a locala in 14. Augustu (nou) la adres'a : Domnului Principe Demetriu Gr. Ghic'a presiedintele societatiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresci.